

No 244.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. św. Seweryna.
Czw. św. Rafała Arch.
Piąt. św. Kryspina.
Sob. św. Ewarysta P.
Niedz. św. Sabiny M.
Pon. św. Szymona.
Wt. św. Narcyza B.
Wschód s. godz. 6 m. 40
Zachód s. godz. 4 m. 48
Dług. dnia godz. 10 m. 08
Ubyło „ godz. 6 m. 36

CENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd M 8.

Telefonu M 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sroda, dnia 23 października 1912 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża M 32; w Pabianicach u p. Teodora Minko;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nadparyżowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyraża (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Merkrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępcę przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

Teatr „SCALA”

Telefon 15-04.—Ul. Cegielniana M 18.

Pierwszorzędny teatr Rozrywkowy dla rodzin. Najpiękniejszy Teatr w Królestwie Polskim. Dostępny każdemu.

9 wieczór! Sensacja! Koniec bandytyzmu! Ręce do góry! Kto zobaczy i pozna tajemniki walki „Glim-Josefsona”. Sekretary islandczyków ten może być zabezpieczony od wszelkich napadów, (noż czy rewolwer). P. Josefson wzywa do walki, największych zapasników, jak Cyganiewicz, Lurich, Podubnego i innych 500 rubli nagrody daje p. Josefson temu kto zdoła w przeciągu 5 minut walki z nim utrzymać się na nogach. Bargi Napoleon I. Epizody z Napoleońskich Kampanij. Następnieszy w Paryżu wykonawca ról Napoleona. Czesio. Najstępnieszy komik polski, nadzwyczajna sensacja. 12 o północy! Wesołe wieczory artystyczne na sali Chat-noir w teatrze „Scala” pod kier. artystycznym DYREKCYA.

Teatr „SCALA”

Cegielniana 18.

Cegielniana 18.

Warszawska orkiestra Filharmoniczna ogłasza: Poniedziałek dnia 23 października 1912 roku o godzinie 8 i pół wieczorem, WIELKI INAUGURACYJNY KONCERT SYMFONICZNY poświęcony L. U. Beethovenowi, pod dyrekcją Zdzisława Birnbauma. Solista Józef Turczyński (fortepian). Bilety sprzedaje kasa Teatru „SCALA” Cegielniana 18.

Teatr Popularny

przy ul. Konstantynowskiej 16.

Dziś w

środe

Jutro w

czwartek

„HONOR”

Mąż o dwóch żonach komedia

Dr. B. REJT

Srednia M 5, powrocił.

Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu Salvarsanem Ehrlich-Hata „406” i „914” (wstrzyknięcie). Leczenie elektrycznością (elektroliza) i masażem wibracyjnym. Przyjmuje od 9—1 i od 4—8 w niedzielę od 9—12 po południu. Dla Pań osobna poczekalnia. 3193

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska M 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przychodni. (Porada 60 kop.—Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11¹/₂—1¹/₂ w południe i 7¹/₂—8¹/₂ wieczorem, w niedzielę i święta od 8—10 rano i od 12¹/₂—1¹/₂ po połud. Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syphilisie. 341

Zmiany w sytuacji dyplomatycznej.

Wojna na Bałkanach poczyna już oddziaływać w sposób znamieny na dyplomację europejską, zarysowując powoli doniosłe zmiany, które na razie dotyczą przeważnie trójpoczynienia na tle usiłowań zlokalizowania wojny. Francja i Anglia, dążąc do zażegnania grożącego wybuchem konfliktu rosyjsko-austriackiego, możliwego nie tylko podczas likwidacji toczącej się obecnie wojny, ale i w czasie jej przebiegu, coraz jawniej stają po stronie Austro-Węgier.

Prasa francuska z naciskiem podnosi, że stanowisko Austrii jest zupełnie uzasadnione, Rosja bowiem sama zawiązała, że monarchia Habsburgów stała się państwem tak bardzo zainteresowanym na Bałkanach, bo przez umowę w Reichstadzie przed laty 36 wpuściła ją na Bałkany. Anglia znów dla odzyskania utraconego na rzecz Niemiec wpływu nad Bostorem nie chce naciskać na Turcję, nawet zapobiega temu, by inne państwa zbyt silnego nie wywierały na nią nacisku na korzyść państw bałkańskich.

Prasa angielska nie widzi przy tem możno-

ści, by Anglia w kwestyi otwarcia Dardanellów dla floty rosyjskiej mogła zająć inne stanowisko niż to, jakie zajmowała w roku 1878, więc absolutnie przeciwnie dążeniu Rosji. Sir Edwardowi Greyowi prasa angielska, która jest wyrazicielką wszechwładnej w Anglii opinii publicznej, zarzuca, że bez przyczyny zajął względem Austrii stanowisko nieprzyjacie, czem zraził ją do Anglii; obecnie naprawić to trzeba przez uznanie interesu Austrii w pozyskaniu otwartej drogi do morza Egejskiego.

Wiadomość o zamiarach Anglii, dotyczących zajęcia Krety, aczkolwiek zlekka zaprzeczona, nie może też przyczynić się do utrwalenia porozumienia anglo-rosyjskiego, zwłaszcza wobec pogłosek o nawiązaniu w tym przedmiocie rokowań między Londynem a Wiedniem. Sytuację tę ocenia krytycznie prasa rosyjska, zaznaczając przytem, że w chwilach najważniejszych dla Rosji, interesy jej nie są należycie uwzględniane przez jej sojusznice.

„Nowoje Wremia” zapytuje nawet wprost, jaki pożytek płynie dla Rosji z sojuszu z Francją, która podczas wojny japońskiej wymówiła się od dania Rosji pomocy czynnej pod pozorem, że wojna toczy się poza Europą, a dzisiaj skłonna jest raczej bronić interesów austriackich a nie rosyjskich. Zarzuty prasy rosyjskiej przeciw Anglii idą jeszcze dalej, streszczając się w tem, że wprawdzie w Persyi, wobec własnego dobrze zrozumianego interesu, Anglia występuje jako przyjaciółka Rosji, ale w Europie stoi po dawnemu na nieprzejednanem stanowisku.

„Neue Freie Presse” donosi znów z Paryża, że tam w kołach rządowych panuje wielkie niezadowolenie z powodu namietnej agitacji panslawistycznej w Rosji w sprawie bałkańskiej.

W Paryżu są podobno zdania, że sprawy bałkańskie w razie czynnego wystąpienia Rosji nie tworzą „casus foederis”, to znaczy, nie czynią koniecznym wystąpienia czynnego Francji.

Widocznie mają słuszość ci politycy, którzy dowodzą, że skoro na Bałkanach zamiast not dyplomatycznych zabiorą głos armaty, nastąpią poważne zmiany w konfiguracji sojuszków i przymierz. W jaki jednakże sposób ugrupują

się mocarstwa przy likwidacji wojny bałkańskiej, obecnie przewidzieć trudno.

Niepodobna też nic pozytywnego wnioskować o rezultatach kongresu europejskiego, jeżeli do niego dojdzie po decydujących bitwach na Bałkanach.

Anglia ma zbyt żywotny dla siebie interes w utrzymaniu przewagi na morzu Śródziemnym, aby lekkomyślnie mnożyła tam liczbę flot obcych, choćby przyjaznych sobie na razie, i dlatego otwarcie cieśnin dla floty rosyjskiej nie leży w jej kombinacjach dyplomatycznych.

Ten sam interes ma i Francja; i to właśnie stanowi podłoże sojuszu franko angielskiego — na mocy którego flota francuska ma objąć straż nad tą drogą morską, prowadzącą do Indyi. Widocznie sojusz franko angielski oparty jest na poważnych podstawach zobowiązanych interesów tych obu mocarstw, bankierów świata. Niemcy dla Anglii, związanej ściśle z Francją, nie są straszne, zwłaszcza wpłątane w wojnę wskutek spraw bałkańskich.

Zresztą i bez wojny zawierucha bałkańska jeżeli się przeciągnie, poderwie Niemcy finansowo, zamykając dla nich na długo rynek bałkański i rynki Azji Mniejszej, gdzie eksport niemiecki w poważnej wyraża się cyfrze i potężnie zawży na szali ich budżetu ekonomicznego.

To też Niemcy wobec wojny na Bałkanach siedzą najciszej, z niepokojem wyczekując rozwoju dalszych wypadków, które, jeżeli sfederowane państwa bałkańskie ostatecznie zwyciężą, potoczyć się mogą w szybszym tempie; jeżeli zaś Turcja zwycięży, to wobec żywiołowego wystąpienia w pole ludów bałkańskich, wojna łatwo przybrać może charakter bardzo krwawej partyzantki, na którą Europa obojętnie patrzeć nie będzie mogła.

Ludy bałkańskie wystąpiły do walki o najświętsze prawa człowieka, o znośne warunki bytu, o reformy dla braci swych, gnębionych przez Turków od wieków. Reformy te przyrzeczono im przed 36 laty i nie spełniono przyrzeczenia. Walczyć więc będą do ostatniego tchu, z odwagą i brawurą rozpacz, jeżeli pokonane zostaną.

Jest to, bądź co bądź, walka krzyża z półksiężycem, echo walk odwiecznych, do której nie doszłoby nigdy, gdyby Europa w pogoni za egoistycznymi interesami czysto materialnej natury nie podtrzymywała sztucznie i nie pragnęła

dalej powstrzymać upadającej Turcji, której oręż polski w latach 1668 i 1683 na polach Chocima i Wiednia pod wodzą Jana III Sobieskiego zadał pierwszy cios śmiertelny.

Ale dziś nie ideały, jeno kapitały rządzą światem. Dawnych bohaterów zastąpili kupcy, a anglicy dobrymi są kupcami i dobrze obliczyć umieją gdzie i jak wystąpić potrzeba, by zysk był pewny lub też strata jak najmniejsza.

St.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Władysław. Jutro Siemysława.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska 16). Dziś „Honor” Sudermana. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Mąż o dwóch żonach”, komedia Quolibeta. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POLSKI. (Cegielińska nr. 63). Dziś „Cyganeria warszawska”, sztuka Adolfa Nowaczynskiego. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Zagiew” H. Kistmaeckersa. (Premiera). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

ZEBRANIE. Dziś ogólne zebranie czł. chrześc. Tow. dobroczynności w II terminie (w sali Tow. kred. miejskiego, Średnia 19) o p. 4 pp.

— Jutro posiedz. Sekcji matematycznej przy Stowarz. naucz. chrz. (Konstantynowska 5) o godz. 8 wieczorem. — Posiedz. Sekcji przyrodniczej przy Stow. naucz. chrz. (Konstantynowska 5) o godz. 8 wiecz.

CZYT. i BIBLIOTEKA TOW. KULTURY POLSK. czynna codziennie od godz. 6 do 9 wiecz.; w niedziele i święta od godz. 3 do 6 po poł.

CZYTELNIJA PISM TOW. „WIEDZA” (Piotrkowska 105) otwarta od godz. 6 po poł. do 10 wieczorem, a w niedziele i święta od godz. 10 r. do 10 wieczorem.

BIBLIOTEKA STEBELSKICH (Mikołajewska 59) otwarta codziennie od g. 6 — 8 wiecz.; w niedziele i święta od 1—3 po poł.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(a) **Giełdy towarowe.** W transakcjach, dokonywanych na giełdach towarowych Cesarstwa, mogą uczestniczyć jedynie ci kupcy, którzy opłacają świadectwo I-go rzędu lub którzy opłacają świadectwa II-go rzędu wprawdzie, lecz ich obrót roczny wyraża się w sumie nie niższej od 50 tysięcy rubli.

Taki stan rzeczy oddziaływał dotkliwie szczególnie na handel mięsem, w którym giełdy mięsne wybitną odgrywały rolę.

Drobni handlarze, nie mając wstępu na gieł-

dy mięsne, z konieczności musieli czekać się do pośredników; nieliczni zaś kupcy, mający wstęp na rzeczony giełdy, normowali za wzajemnem porozumieniem ceny mięsa; obte okoliczności wywołują podrożenie tak ważnego artykułu ogólnej potrzeby.

Obecnie ministerium przemysłu i handlu po porozumieniu się z ministerium skarbu, postanowiło otworzyć wstęp na giełdy towarowe drobnym handlarzom i rozesało komitetem giełdowym, oraz niektórym innym instytucjom ankiecie, mającą dostarczyć materiałów do opracowania projektu odpowiedniego. Komitet giełdowy łódzki rozpatrywać będzie tę sprawę na najbliższem posiedzeniu.

(a) **Wybory do rady państwa.** Łódzki komitet giełdowy otrzymał zawiadomienie, że w Petersburgu w sali giełdowej dnia 6 listopada r. b. mają się dokonać wybory nie 4-ch lecz 5 członków Rady państwa, mianowicie: 2 od przemysłu i 3 od handlu.

Wybory 4-ch członków nastąpią z powodu ukończenia kadencji urzędowania, 5-go zaś na miejsce zmarłego członka rz. r. st. Jasinińskiego.

(a) **Wyroby przemysłu rosyjskiego w Królestwie.** Zarządy kolei rządowych otrzymały polecenie, aby drobne przedmioty ślusarskie do budowl. kolejowych, jako to: zawiasy, rączki, drzewiczki do pieców, ramki, kłódki i t. p. nabywały u rękodzielników tuskich, w centralnym składzie tych wyrobów, urządzonym przez tamtejsze ziemstwo.

(—) **Przerwano przyjmowanie telegramów** do Antiwari, Skutari, Podgorodicy, Tour, Andriewitzi i Berane, jak również telegramy umówione do Bułgarii, Serbii i Grecji.

Do Turcji, wobec ogromnego spóźnienia, telegramy przyjmowane są na ryzyko wysyłającego telegram.

(—) **Nowe linie kolejowe.** Inż. Gerlicz w Łodzi otrzymał pozwolenie na przeprowadzenie studyów elektrycznej kolei podjazdowej od Warszawy do Żyrardowa, oraz do Błonia i Grójca, łącznie długości 106 wiorst.

(a) **Ze Zgromadzenia kupców m. Łodzi.** Magistrat łódzki zwrócił się do urzędu starszych Zgromadzenia kupców m. Łodzi z prośbą o wypowiedzenie opinii swej w sprawie projektowanych przez magistrat opłat na rzecz miasta od ładunków, przywożonych i wywożonych na st. Łódź-kaliska, Łódź-Karolew i Łódź-Chojny, gdyż takie opłaty istnieją już na st. Łódź-fabryczna i przeznaczone są na ulepszenie bruków i dróg dojazdowych do stacji dróg żelaznych. Komitet reprezentantów na odbytem w ubiegły piątek posiedzeniu wypowiedział się przychylnie, z zastrzeżeniem, ażeby opłaty od ładunków węgla,

który pod względem ilości pudów stanowi największą kategorię przywiezionych ładunków, wynosiły nie 1/4 kop. od puda, jak projektuje magistrat, lecz 1/10 kop. od puda. Stawka 1/4 kop. od puda, zdaniem Komitetu reprezentantów, jest zbyt wysoka i stworzyłaby przywilej dla odbiorców węgla ze stacji Łódź-fabryczna, którzy opłacają stawkę mniejszą (t. j. 1/10 kop.).

W tym duchu Komitet reprezentantów wysłał odpowiedź magistratowi.

(x) **Z T-wa krajoznawczego.** Na d. 1, 2 i 3 listopada r. b. organizuje się wycieczka do Lublina. Wyjazd nastąpi w czwartek 31 b. m. Punkt zborny na dworcu kolei fabr.-łódzkiej o godz. 5 m. 30 po południu.

Zapisy przyjmowane będą w lokalu Towarzystwa (Piotrkowska № 91) w środę i czwartek 23 i 24 b. m. od godz. 7 do 8 wiecz., z opłatą od członków i młodzieży szkolnej po 10 rb., a od osób przez członków wprowadzonych po 11 rubli.

Pledy i podusieczki należy zabrać ze sobą.

(x) **Polskie Tow. esperantystów** zawiadamia, iż wykłady języka „esperanto” pod kierunkiem p. F. Endera, rozpoczną się 30 b. m. i odbywać się będą co wtorki od g. 8—9 wiecz. w lokalu Tow. ul. Piotrkowska nr. 145.

Prócz wyżej wymienionych kursów, Tow. organizuje w piątki, poczynając od 25 b. m. od g. 5 i pół—do 6 i pół wykłady „esperanto” dla uczennic szkół średnich pod kierunkiem panny J. Kopytowskiej również w lokalu Towarzystwa.

Wszelkich informacji udziela księgarnia Gebethnera i Wolffa (p. Miszewskiego) Piotrkowska 87; księgarnia ta przyjmuje także zapisy na wykłady.

(a) **Obrady synodalne.** Dziś i w czwartek odbędą się obrady synodalne duchownych ewangelickich pod przewodnictwem generalnego superintendenta, pastora J. Burschego z Warszawy, w sprawach dotyczących kościoła ewangelickiego.

Lat temu 4 obrady odbyły się w kościele św. Trójcy, w roku bieżącym zaś będą w kościele św. Jana, gdzie dziś, w środę o godz. 10 rano odprawiono solenne nabożeństwo.

Wczoraj liczne grono duchownych ewangelickich słuchało odczytów kierownika Domu miłosierdzia i szpitali ewangelickich pastora Holca, poczem zwiedzono zakłady dobroczynne pod opieką Domu miłosierdzia zostające, jak szpital ewangelicki, dom niedorozwiniętych umysłowo i epileptyków przy ul. Tkackiej i t. d.

(x) **Ruch chorych.** W szpitalu dla chorób zakaźnych i gorączkowych ruch chorych w tygodniu ubiegłym przedstawia się jak następuje:

W dniu 14 października r. b. był chory na ospę — 1, w tygodniu sprawozdawczym przyby-

Związek, Istota i przyszłość kooperacyi.

(Dalszy ciąg patrz № 243.)

Zmusiło zaś ludzi do tego łączenia nie samo życie, ta najlepsza szkoła, która wskazała nowe tory życia.

Wszelkie ulepszenia na tej drodze, — to sprawa dalszych doświadczeń i dalszego życia.

Ludzie, szkoda tylko, że niewszyscy, zaczęli ze zrozumieniem odnosić się do tej nowej formy spokojnej walki o prawo do lepszej egzystencji dopiero zaledwie 60 lat temu.

Z tego też powodu teoria kooperacyi nie jest jeszcze bardzo bogatą i jej terminologia nie uzyskała jeszcze ostatecznego, ustalonego określenia.

Teoretycy, nie rozporządzając jeszcze dostatecznym materiałem, wynikającym z doświadczeń i z historii, starają się dotychczas wszystkie nowe formy życia ludzkiego, wcisnąć w jedno łóże Prokrusta dawnych ekonomicznych określeń.

Nie należy jednak zapominać, że życie, stwarzając nowe formy zjawisk, stwarza i nowe pojęcia o przewartościowaniu dotychczasowych wartości.

Rozwój kooperacyi — to nowy stopień na drodze rozwiązania tak ważnej kwestyi, jaką jest przeznaczenie człowieka w ogólności, a społeczeństwa ludzkiego w szczególności.

Wzniosłym jest więc cel kooperacyi, która ma służyć do postępu i przez to wypełnić przeznaczenie ludzkości.

Wynika stąd, że polepszając życie biedaka i pracownika, oraz rozszerzając jego umysłowy

horyzont, tem samem osiągamy uwolnienie biedaka od wielu trapiących go dolegliwości, chorób oraz występów, które spowodowane są wyłącznie głodówką, niedojadaniem, albo ciemnotą.

Dzięki tym dodatnim czynnikom kooperatywy, przybędą społeczeństwu jednostki, które, być może, wniosą w przyszłości też i coś „swego” do ogólnego skarbcza pracy kulturalnej.

Dzięki kooperatywie naród zabezpieczy się od zwyrodnienia i rozwijając się zdrowo i pomyślnie, każdy pojedynczy osobnik będzie uformował zdrową całość dla ogólnej całości t. j. ludzkości.

Ze to jest tak, mamy na to niezaprzeczane dowody, namacalne fakty.

15 lat temu w Rawennie we Włoszech, włożyło się dużo bosych i bezdomnych, których wykoleiło nieporządne, rozwiązłe życie.

Stracili oni obraz i podobieństwo 30-let. Pi-jani, oberwani, brudni, swemi kradzieżami, rozbojami, zabójstwami wzbudzali wstręt i szerzyli postrach wśród spokojnych obywateli miasta.

Otóż pewnego dnia wśród kilkuset takich obszarpanców powstała myśl, że w ten sposób dalej żyć nie można i że lepiej jest umrzeć, niż karmić się krwawym chlebem i żyć bez dachu, będąc jednocześnie przez wszystkich znienawidzonymi.

Postanowili więc nie pić wódki, rzucić dotychczasowe straszne swe rzemiosło, i zrzeszyć się w spokojne stowarzyszenie, mające na celu pracować uczciwie spolem.

Początkowo praca nie szła należycie, ale zaproszeni do pomocy przez tych oberwańców ludzie dobrej woli, dopomogli im zorganizować się na prawidłowych zasadach.

I cóż się stało? Oto w 1905 roku stowarzy-

szanie to składało się z 3000 ludzi, posiadających już we wspólnej kasie zapracowanych 70 tysięcy lirów.

W ten sposób garstka oberwańców — postrach spokojnych obywateli — stworzyła silne stowarzyszenie, które rozrosło się w silny, pożyteczny związek współdzielczy.

Praca tych ludzi, połączonej wzięcia kooperatywy, zamieniła wkrótce martwe dotąd, niezaludnione okolice Rawenny na pola, wyrażające kulturę. Niedawni oberwańcy zyskali wspaniały zarobek uczciwą pracą, przez co uległ też zmianie i dotychczasowy ich tryb życia.

Nie jest że ten fakt namacalnym dowodem znaczenia kooperacyi, który każe zamilknąć tym, którzy dotąd z pogardliwym uśmiechem odnoszą się do wielkiego znaczenia kooperacyi, jako jednego z głównych czynników, prowadzących do rozwiązania kwestyi przeznaczenia ludzkości?

Dzisiaj każdy z nas już wie o tem, że człowiek nie może rozwijać się poza społeczeństwem. Lecz jeżeli jeszcze dziś nie zarysowała się dostatecznie myśl, że egzystencja człowieka jest niemożliwą poza różnemi formami kooperacyi, to przyczyną tego zjawiska, jest to, że jeszcze nie wszyscy ludzie zaznajomili się i przejęli się zasadami kooperacyi i że jeszcze nie do wszystkich ludzi przeniknęła ta prawda, że osobiste szczęście każdego człowieka zosobna leży w szczęściu wszystkich ludzi razem wziętych.

Mickiewicz pięknie wyraził tę myśl w słowach „w szczęściu wszystkich są wszystkich cele”.

(d. c. n.)

August Raubał.

ło — 3, pozostało na kuracji w dniu 21 października chorych — 4. Na szkarlatynę było chorych — 11, przybył — 1, wypisał się — 1, pozostało na kuracji — 11. Na różę był chory — 1, pozostał — 1. Na dysenterię było chorych — 2, wypisał się — 1, zmarł — 1.

Ogółem w dniu 14 b. m. było chorych — 15, w tygodniu sprawozdawczym przybyło — 4, wypisało się — 2, zmarł — 1, pozostało na kuracji w dniu 21 b. m. chorych — 16.

(a) **Statystyka szpitalna.** Na dzień wczorajszycy pozostawali chorych: w szpitalu Poznańskich — 104 osoby (51 mężczyzn i 53 kobiety); w szpitalu Scheiblerów — 37 osób (13 mężczyzn i 24 kobiety); w szpitalu Czerwonego Krzyża — 104 osoby (56 mężczyzn i 48 kobiet), w szpitalu Aleksandra — 60 osób (35 mężczyzn i 25 kobiet); w szpitalu Geyerów — 23 osoby (17 mężczyzn i 6 kobiet) i w szpitalu dla dzieci Anny Maryi — 84 dzieci (42 chłopców i 42 dziewczynki).

(h) **Z izby sądowej.** IV wydział karny izby sądowej warszawskiej rozważał wczoraj na kacydency w Łodzi sprawę Ignacego Jędraszczki, Feliksa Marciszewskiego, Antoniego Chilczara, oraz Stanisława Cianciary, oskarżonych z art. 102 nowego kod. karnego — skazani zostali: Jędraszczka na pozbawienie praw i przywilejów i 4 lata ciężkich robót, Chilczar — na pozbawienie praw i przywilejów i 6 lat ciężkich robót; pozostali: Marciszewski i Cianciara — na pozbawienie praw i przywilejów i zesłanie na Syberję.

(a) **Oświetlenie ulicy Rzgowskiej.** Pograżona w ciemnościach ulica Rzgowska otrzymać ma oświetlenie gazowe.

Grono obywateli przedmieścia Chojny zwróciło się do prezydenta m. Łodzi z prośbą o zaprowadzenie latarni gazowych na wspomnianej ulicy. Prezydent prośbę przyjął przychylnie i polecił inżynierowi miejskiemu opracować projekt i kosztorys robót.

O ile obywatele chojeńscy nie zaśpią tej sprawy, wzmiankowana ulica pozyska niebawem oświetlenie gazowe.

(e) **O porządek na targach.** Wskutek bezładnego stawiania wozów w dnie targowe na Zielonym Rynku, przedostanie się przez rynek ulicą Zieloną, lub na środek rynku w celu robienia zakupów, jest wprost niemożliwe, zwłaszcza dla osób nie posiadających zdolności skakania przez dyszle wozów. Wskutek tego handel jest utrudniony i wiele osób pozbawionych jest możliwości poczynienia zakupów. Ponieważ na wozach tych sprzedają się wszelkiego rodzaju artykuły spożywcze, drób, proszeta i t. p., przeto dostęp do nich winien być stanowczo ułatwiony.

Wobec tego byłoby wielce pożądanem, aby dozorca porządku publicznego nakazał przyjeżdżającym na rynek stawiać z wozami rzędem w ten sposób, by pomiędzy tyłami wozów pozostawała ścieżka dla kupujących. Wtedy handel dostępny będzie dla każdego.

(e) **O prawa służbowe.** Rząd gubernialny piotrkowski zażądał od urzędników etatowych, którzy nie posiadają wykształcenia 4-klasowego, aby złożyli w roku bieżącym wymagany dla nabycia praw służbowych egzamin, lub też ustąpili z zajmowanych stanowisk.

(x) **Fabryka cukrów.** Warszawianin, p. S. Karczewski, długoletni kierownik oddziału fabrykacji cukrów w znanej firmie warszawskiej „Złoty ul” założył w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej pod nr. 197, fabrykę cukrów pod firmą „S. Karczewski i Sp.”. Specjalnością tej firmy będzie wyrób karmelków różnych gatunków i fasonów, landrynek i t. p. na sprzedaż hurtową, by wyprzeć z rynku łódzkiego zalewający go wyrób tego rodzaju produkcji obcego pochodzenia i podejrzanej nieraz wartości.

W ubiegłą sobotę, o godz. 5 po poł., wikaryusz parafii św. Stanisława Kostki, ks. Stefan Zelazowski, dr. filozofii uniwersytetu paryskiego, dopełnił aktu poświęcenia nowej fabryki, poczem w krótkiej, ale dosadnej przemowie, powitał tę nową placówkę polską na terenie przemysłu łódzkiego.

Fabryka, urządzona podług wymagań najnowszej techniki, niebawem puszczona zostanie w ruch.

(a) **Komisja techniczno-sanitarna** dokonała oględzin nieruchomości przy ul. Siedleckiej nr. 3, gdzie inżynier p. B. Feinstein zaprojektował

budowę fabryki dla wyrobu preparatów apreturowych i uznała miejsce za odpowiednie, zobowiązując jednocześnie właściciela do wypełnienia następujących warunków: 1) aby przy budowie zachowano wszelkie ostrożności pod względem pożarowym, technicznym i sanitarnym; 2) przy kotle parowym zaprowadzić urządzenia dla spalania dymu tak, aby wypuszczany z komina dym nie zanieczyszczał powietrza i nie był szkodliwym dla zdrowia; 3) za pomocą specjalnych rur, umieszczonych nad dachem budynku, usuwać gazy, mogące wytwarzać się przy fabrykacji; 4) dla regulowania czasu roboczego zaprowadzone być mają sygnały elektryczne; 5) w oddziałach warsztatowych urządzić mechaniczną wentylację; 6) nie wypuszczać wód ściekowych, mogących zakażać powietrze i wodę, gdyż to zagrażałoby zamknięciem fabryki; 7) puszczenie w ruch fabryki może nastąpić po przyjęciu przez specjalną komisję i uzyskaniu pozwolenia władzy.

(e) **Z giełdy zbożowej.** Wczoraj na prywatnej giełdzie zbożowej panował słaby ruch z powodu braku dostawy. Stwierdzono, że zapasów zboża pomimo zmarnowania się dużej ilości z powodu deszczów jest więcej niż w roku ubiegłym, ponieważ dużo zapasów pozostało z roku zeszłego.

Z tego powodu obecna cena powinna spaść gdy ruszy się dostawa. A ruszy się dopiero wtedy, gdy pogoda pozwoli przystąpić do młocki. Ceny w dniu wczorajszym notowano na giełdzie zbożowej łódzkiej następujące:

Za żyto 5 rb. 30 kop. — 5 rb. 40 kop. za korzec; za pszenicę 7 rb. 20 k. — 7 rb. 50 k. za mąkę żytnią 7 rb.; za pszeną krajową 9 rb. 50 kop. i rosyjską 10 rb.

(e) **Zatwierdzenie wyborów.** Komisja gubernialna do spraw wyborczych, pod przewodnictwem prezesa rz. r. st. Wołkowskiego, odbyła wczoraj w magistracie łódzkim posiedzenie, na którym sprawdziła listy wyborców wszystkich sześciu cyrkułów i zatwierdziła wybory.

(e) **W sprawie gazowni.** Na skutek memoriału, przesłanego magistratowi przez dyrektora gazowni miejskiej p. Swierczewskiego w sprawie budowy drugiej gazowni miejskiej, przemysłowcy tutejsi, a mianowicie p.p. Edward Herbst, Ernest Leonhardt, Wilhelm Hordliczka, Juliusz Heintzel, dr. Alfred Biederman, Dawid Tempel, Borys Wachs i adwokat przys. Józef Lachmanowicz przesłali do magistratu powtórne swe podanie o pozwolenie im na budowę gazowni prywatnej.

(e) **Ofiara dla miasta.** Komitet wystawy ofiarował na rzecz miasta zbudowaną na terenie wystawy estradę dla orkiestry w kształcie muszli i rzeźbę wyobrażającą robotnika. Piękny ten dar będzie ozdobą ogrodu Staszica.

(e) **Z licytacji w magistracie.** Na wczorajszej licytacji, odbytej w magistracie na przedsiębiorstwo ułożenia chodników i mostków żelaznych przed cmentarzami utrzymał się przedsiębiorca Perlmutter, obowiązując się wykonać roboty za sumę 1845 rb. Suma kosztorysowa wynosi 2500 rb.

(e) **Z kasy miejskiej.** Wczoraj kasa miejska wypłaciła przedsiębiorcom zabrukowania ulic Południowej i Wierzbowej p.p. Ritterbandowi i Szepsowi 11302 rb. 66 kop., tytułem $\frac{2}{3}$ wynagrodzenia za wykonane roboty.

(a) **Otwarcie szkoły bezpłatnej.** W dniu dzisiejszym zostały otwarte przez polską komisję szkolną dwa nowe oddziały na 120 dzieci przy istniejącej już szkole miejskiej (róg Senatorskiej i Grabowej).

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że rodzice z dziećmi mogą się zgłaszać do kancelaryi szkolnej jutro w czwartek, piątek i sobotę, ponieważ tylko w te 3 dni nauczyciele wraz z delegatem komisji szkolnej będą przyjmowali nowych uczniów.

(x) **W sprawie schroniska dla nauczycielek.** W czwartek dnia 24 b. m. o godzinie 6 wieczorem odbędzie się w lokalu szkolnym, przy ul. Ewangelickiej nr. 9, posiedzenie w sprawie mającego powstać schroniska dla nauczycielek.

Członkowie komitetu, członkowie zwyczajni oraz wszystkie osoby, które rozumieją, jak potrzebną jest instytucja taka w mieście naszym szczególnie zaś pp. nauczycielki oraz nauczyciele proszeni są o przybycie w jak najliczniejszym zastępie i o pomoc w pracy nad nową instytucją.

(x) **Przedstawienia dla młodzieży,** z objaśnieniami obrazów treści naukowej, urządzi „Wiedza” w teatrze „Odeon” zarówno jutro, jak i pojutrze o tym samym programie. Początek o godz. 4 po poł. Ceny biletów: 5 kop., 10 k. i 20 kop.

(e) **Wolne miejsca w szkole.** W szkole początkowej miejskiej Nr. 14 przy ul. Juliusza pod Nr. 14 pozostaje otwartych 20 miejsc wolnych dla kandydatów umiejących czytać i pisać po polsku i po rosyjsku. Kandydaci zapisywać się mogą codziennie od godz. 9 rano.

(e) **Wystawa na rzecz „Uzdrowiska”.** Zarząd „Uzdrowiska”, chcąc uprzystępnić szerszym masom zwiedzanie wystawy sztuk pięknych, postanowił, bez względu na koszt, urządzić wystawę w lokalu wynajętym w centrum miasta (Cegielniana 25).

Zewnętrzna i wewnętrzna dekorację lokalu zajmuje się specjalny komitet z architektem i artystą p. Hirsbergiem na czele.

Pięczę nad celem i korzystnym rozmieszczeniem obrazów i rzeźb objęła komisja artystyczna, w której pomiędzy innymi biorą udział panie: Władysława Lichtenfeldowa, Glücksmanówna, Baumgartenówna i pp. artyści malarze: Cyłkow, Lipiec, Lehman, Berman, Krzyżanowski, Haltrecht i inżynier Steinhardt.

Wystawa, urządzona przez zarząd „Uzdrowiska”, nie wspólnego nie ma z wystawą, urządzoną przez pewną grupę łódzkich malarzy.

Kancelarya mieści się nadal w lokalu własnym przy ul. Ogrodowej Nr. 11.

(a) **Felczer weterynaryi powiatu łódzkiego,** p. Zygałiński, uwolniony został z zajmowanego stanowiska.

(e) **Niebezpieczna droga.** Z powodu rozkopania ulicy Karolewskiej, pasażerowie, przyjeżdżający koleją kaliską powracać muszą drogą prowadzącą przez park Miłsza, gdzie często zdarzają się wypadki grabieży.

Onegdaj wieczorem konduktor i maszynista tramwajowi, oczekujący z pociągiem na krańcowym przystanku przy parku Miłsza usłyszeli krzyk kobiety, wzywającej pomocy. Gdy pobiegli na ratunek spotkali kobietę, która powracając z kolei, padła ofiarą rabunku, dokonanego przez dwóch drabów, którzy podrzucili chusteczkę, a gdy kobieta podniosła ją zażądali oddania znalezionych pieniędzy.

Kobieta tłumaczyła się, że ma tylko swoje 100 rb., zarobione w Prusach skąd powraca i pokazała pieniądze, wówczas bandyci chwycili je i zbiegli. Rozpacz ograbionej z całorocznego ciężkiego zarobku nie miała granic.

(e) **Schwytanie bandyty.** Policja łódzka została zawiadomiona w dniu onegdajszym, że w pewnym domu w Widzewie ukrywa się bandyta. Idąc za wskazówkami otoczyła dom, z którego po chwili usiłował zbiec oknem z I piętra jakiś młody człowiek, lecz powstrzymany został skierowaniem doń lufami rewolwerów.

Po zaareztowaniu go, okazało się, że jest to niebezpieczny dowódca bandy, grasującej w roku zeszłym na szosie pomiędzy Zgierzem i Łodzią 33-letni Adam Plebański. P. za bandytyzm i zabójstwo robotnika w roku 1905 skazany został przez sąd wojenny na powieszenie, poczem karę śmierci zamieniono mu na 10 lat ciężkich robót, skąd zdołał zbiec i powrócić do Łodzi. Plebański zamierzał zdobyć w Łodzi pieniądze i wyjechać do Ameryki. Osadzono go w więzieniu, a sprawę skierowano do sądu śledczego.

(a) **Otrucie przed kościołem.** Wczoraj po południu, kiedy w kościele św. Krzyża, przy ul. Mikołajewskiej, odbywał się obrzęd zaślubin młodej pary, na cmentarzu kościelnym, około przedświątka otrula się kwasem karbolowym Marya O., lat 17. Przewieziono ją w stanie agonii do szpitala Poznańskich.

(p) **Wypadek przy pracy.** Na ul. Łęczyckiej nr. 12 Edmund Szczepaniak, robotnik budowlany, lat 21, spadł z wysokości dwu pięter, przyczem odniósł wstrząśnienie mózgu, okaleczenie głowy, czoła, twarzy i nosa, oraz ogólne potłuczenie całego ciała. Po udzieleniu mu doraźnej pomocy przez lekarza Pogotowia, w stanie groźnym odwieziono go do szpitala Aleksandra.

(e) **Napad na stróża.** Wczorajszej nocy na stacji Łódź kolei kaliskiej kilku młodych ludzi poczęło kraść węgiel ze składu. Gdy stróż kolejowy przytapał jednego ze złodziei, inni napadli na stróża i pobili go dotkliwie kijami, grożąc nożami tym, którzy przybyli mu na pomoc.

(e) **Kaplica w Julianowie.** Na odbytej w ubiegłą niedzielę licytacji na placu wystawowym pawilon pracy kobiet i budynek po teatryku kinematograficznym „Luna“, nabył zamieszkały w Radogoszczu majster rzeźniczy p. Golkowski. Ten ostatni budynek p. Golkowski zaofiarował parafii z warunkiem zbudowania z tego materiału kaplicy w Julianowie na placu, ofiarowanym przez barona Heinza, do czasu zbudowania zaprojektowanego kościoła.

(a) **Wybór sędziego gminnego.** Na sędziego gminnego 2-go okręgu powiatu łódzkiego, do którego wchodzi gminy Chojny, Wiskitno, Brójce i Gospodarz — wybrany został większością głosów p. Jan Grzybowski, właściciel domu handlowo-rolniczego w Chojnach.

(e) **Nowa fabryka.** Właściciel domu przy ul. Stalowej pod nr. 5 w Zubardziu, Henoch Zylberch zwrócił się do magistratu z prośbą o wyznaczenie komisji dla oględzin jego domu i pozwolenie na urządzenie w nim tkalni bawełnianej o 54 warsztatach z zastosowaniem siły elektrycznej. Tkalnia należeć będzie do Mojżesza Zajdla.

(a) **Ze Zduńskiej Woli.** Z chwilą zakończenia strajku tkaczy, nastąpiło ożywienie na rynku manufakturowym miejscowym. We wszystkich fabrykach robota prowadzona jest energicznie, w niektórych odczuwany jest brak sił roboczych. W wielu fabrykach, gdzie z początku kryzysu zawieszono czynności, obecnie wznowiona została praca. Właściciele fabryk otrzymują znaczne zamówienia. Skutkiem tego w wielu fabrykach zaprowadzono nocną pracę.

(a) **Katastrofa budowlana w Ozorkowie.** Onegdaj w Ozorkowie zdarzyła się katastrofa budowlana, skutkiem której ucierpiało kilka osób.

W posesyi Schlessers od kilku dni prowadzone są roboty około budowy nowego pawilonu fabrycznego.

Onegdaj około godziny 8 rano, gdy szereg murarzy, wraz z pomocnikami stanęli na rusztowaniu na wysokości 1 piętra i zabierali się do pracy, rozległ się nagle trzask i niebawem część rusztowania runęła, a wraz z nią spadło 8 murarzy i ich pomocników.

Wszyscy oni ulegli dotkliwym obrażeniom ciała, przeważnie rąk i nóg.

W celu wyjaśnienia przyczyny katastrofy miejscowa policja wdrożyła śledztwo.

S Z T U K A.

(x) **Teatr popularny.** Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś we środę znakomita sztuka Sudermana „Honor“.

Jutro we czwartek „Mąż o dwóch żonach“.

W piątek po cenach do połowy zniżonych sensacyjna sztuka w 4 aktach „Pani X.“

W sobotę po południu po cenach najniższych sztuka historyczna w 6-iu aktach „Domy polskie“.

Pełne próby odbywają się komedii w 5 aktach Henryka Ibsena p. t. „Związek młodości“. Komedya ta ilustruje nam w barwnych kolorach życie społeczne dzisiejszej doby. Sprytni blagierzy polityczni pod pokrywką bratania się z szerszymi masami ludu zdobywają odpowiedzialne stanowiska, operują korzystnymi posadami i rujnują byt materialny ogółu, byle dopiąć celu, byle stać się luminarzami.

Taka mniej więcej jest treść tej komedii, napisanej ciętą satyrą przez genialnego psychologa ludzkości.

(x) **Teatr polski** (Cegielniana 63). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś „Cyganerya Warszawska“ po raz 5-ty.

We czwartek premiera głośnej sztuki H. Ki-

stemaekersa p. t. „Zagiew“. Utwór ten, który

wszędzie cieszył się olbrzymim powodzeniem, osnuty jest na konflikcie, wywołanym szpiegostwem na rzecz obcego państwa; otrzymuje on w teatrze polskim całkowicie nową wspaniałą wystawę.

Premiera obudziła duże zainteresowanie. W piątek „Cyganerya Warszawska“ po cenach popularnych.

(x) **Artur Rubinstein**, młody pianista, który już zyskał wawrzyny koncertami w Wiedniu, Berlinie, Lipsku, Londynie i innych miastach europejskich, zamierza w sobotę, d. 26 b. m., wystąpić z koncertem w Łodzi, aby następnie puścić się w podróż artystyczną po Austrii, Anglii i Hiszpanii.

Naszych melomanów czeka więc uczta nie-lada.

Znamienna walka.

Znajdujemy się w fazie zaciętej i zażartej walki...

Nie jeden czytelnik, nie jeden spokojny mieszkaniec naszego miasta może nawet o tem nie wie, że walka ta rozpoczęła się od kilku dni i trwa na całym froncie. Jaki będzie jej rezultat, kto w niej zwycięży, trudno przesądzać, obecnie korzysta z niej trzeci... konsument; czy jednak po jej zakończeniu w trójnasób nie zapłaci za chwilowy zysk — jest rzeczą prawie pewną. Na razie jednak korzyść jest po naszej stronie.

Walka ta toczy się między rzeźnią miejską a rzeźnikami i kupcami. Jak wiadomo, rzeźnia miejska już od kilku lat nosiła się z zamiarem założenia własnej fabryki wędlin, chłodni i otwarcia sklepów, w którychby sprzedawała swoje towary. Groźby tej konkurenci rzeźnicy nie brali seryo, przypuszczając, zresztą zupełnie słusznie, że zamiar ten, spychany z roku na rok, nie zmieni się w czyn i spełni na niczym.

Stało się jednak inaczej. Jak to przed kilku dniami donieśliśmy, rzeźnia wybudowała elektryczną fabrykę wędlin, urządziła chłodnię i otworzyła w mieście na razie pięć sklepów, które od pierwszej chwili wobec zniżonych cen mięsa zaroili się od publiczności. Pokup na towary rzeźni, jak dotychczas, jest nadzwyczajny...

Rzeźnicy, nieprzygotowani na tę niespodziankę, stanęli wobec faktu dokonanego. W obozie ich zakotłowało, widmo potężnego konkurenta przybrało naturalne formy. Instytucja potężna, milionowa stanęła do walki z rzeźnikami, słabo jeszcze zorganizowanymi, gdyż niewszyscy nawet należą do cechu. Obawa przegranej skupiła ich i zmusiła do narad, rezultatem których było niezwykle liczne zgromadzenie cechu rzeźników, jakie odbyło się wczoraj przy współudziale kupców, w lokalu własnym przy ul. Miłsza nr. 46.

Obradom, w których uczestniczył także asesor cechu, sekretarz magistratu p. Bocheński, przewodniczył starszy majstrów cechu rzeźników p. Laskowski.

Na wstępie zebrania przewodniczący w dłuższym przemówieniu przedstawił zebranym to, na którym powstała walka, oraz jej fatalne skutki na wypadek zwycięstwa rzeźni miejskiej. Mniejsze firmy rzeźnicze upadną zupełnie; taki sam los spotka nieco później i większe, naraziwszy je przedtem na olbrzymie straty, żadna bowiem firma nie zdoła się utrzymać, wobec cen, po jakich sprzedaje rzeźnia miejska. Przewodniczący groził ponadto także i tem, że w razie upadku rzeźników, rzeźnia miejska, uzyskawszy monopol, stanie się panem sytuacji i będzie mogła podnosić ceny dowolnie, co bardzo dotkliwie wówczas odbije się na skórze konsumenta.

Dyskusja nad przemówieniem przewodniczącego i nad sprawą przez niego poruszoną była ogromnie gorąca.

Pojedynczy mówcy podawali różne wnioski, któreby zapobiegły katastrofie. Zaden jednak z wniosków tych się nie utrzymał.

W rezultacie uchwalono zebrać się ponownie celem naradzenia się nad tą sprawą za tydzień, przedtem jednak wysłać do gubernatora piotrkowskiego delegację, któraby prosiła go o radę i pomoc; nie bić w rzeźnię miejską ani jednego wieprza.

Do delegacji wspomnianej wybrano pp.;

Laskowskiego, Wolfa, Suesslera, Wistawskiego, Rubina i Granka.

Ponadto postanowiono na wczorajszym zebraniu postarać się u władzy o wyjednanie dla cechu koncesyi na utrzymywanie restauracyi drugiego rzędu.

Dla ścisłości sprawozdania dodać należy, że kilku mówców żaliło się, że rzeźnia miejska omija przepisy policyjno-sanitarne, gdyż sprowadzając mięso z prowincyi, nie poddaje go badaniom mikroskopijnym, ale wprost oddaje je do swoich składów.

W sprawie tej postanowiono poczynić odpowiednie kroki u władz.

Przy końcu posiedzenia zebrano na rzecz jednego podupadłego majstra kilkadziesiąt rubli.

Na tem przewodniczący zamknął zebranie.

Hg.

TELEGRAMY.

(Komunikat urzędowy).

PETERSBURG, 22 października. (P.) „W Prawit. wiestniku“ wydrukowano biuletyn o stanie zdrowia Cesarzowicza Następcy Tronu: Dnia 2 października (st. st.) u Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzowicza Następcy Tronu, po wypadkowem siluczeniu w lewej okolicy podbrzusza, nastąpił krwotok, skutkiem którego zaczęła się podnosić stopniowo temperatura, dochodząc d. 6 października (st. st.) do wysokości następujących: rano 38°8, w dzień 38°9, wieczorem 39°0. Dnia: (st. st.) temperatura była rano 38°4, w dzień 38°8, wieczorem 38°8. Dnia 8-go (st. st.) rano 38°4, w dzień 38°5, wieczorem 39°4. Puls był przez cały czas dobry i wahał się, stosownie do temperatury, między 130 a 140. Dnia 8 (st. st.) wieczorem puls 144 o rytmie zadowalającym; oddech normalny.

Podpisali: honorowy lejb-chirurg prof. Fiodorow, lejb-medyk Botkin, honorowy lejb-medyk Ostrogorski i minister Dworu Cesarskiego, baron Fredericks“.

PETERSBURG, 22 października. (P.) Biuletyn o stanie zdrowia Cesarzowicza Następcy Tronu: „Dnia 9 (st. st.) o godz. 10 rano. Jego Cesarska Wysokość Cesarzowicz Następcy Tronu pod wieczór uskarżał się na bóle w miejscu opuchniętem; bóle te w nocy ustąpiły. Wogóle Jego Cesarska Wysokość przepędził tę noc spokojniej, niż poprzednią. Rano temperatura 39°1, puls 138 o dobrym rytmie. Podpisali: honorowy lejb-chirurg profesor Fiodorow, lejb-medyk Botkin i honorowy lejb-medyk Ostrogorski“.

PETERSBURG, 22 października. (wł.) Z ogólnej liczby 5,000 wybranych wyborców do dnia 17-go b. m. włącznie „Riecz“ informuje o składzie partyjnym 3,721 wyborców: lewica — 289, kadeci — 323, postępowcy — 324, nacyonalisci — 349, prawica — 1,811, bezpartyjni — 277.

PETERSBURG, 22 października. (wł.) „Biuro Informacyjne“ upoważnione zostało do oświadczenia, że doniesienia gazet, jakoby w dniu wręczenia noty, zawierającej ultimatum postowi tureckiemu, poseł rosyjski w Sofii, Niekludow, brał udział w uroczystym obiedzie w misyi austriackiej, są zmyśnione. Z chwilą ogłoszenia mobilizacyi, nikt z członków ciała dyplomatycznego w Sofii żadnych przyjęć ani też obiadów uroczystych nie wydawał.

BIAŁOGROD, 22 października (wł.) Nowy Bazar i Siennica zdobyte zostały przez wojska serbskie. Straty po obu stronach wielkie.

NISZ, 22 października (wł.) Wojska serbskie zdobyły Krzywopalanek i zajęły Korolow, Koczane.

Armia druga zagraża prawemu skrzydłu pozycji tureckiej na Owczem Polu.

Czołowe oddziały armii trzeciej podeszły do Prisztiny.

Pogoda piękna.

BIAŁOGROD, 22 października (wł.) Wszystkie trzy armie serbskie z powodzeniem posuwają się naprzód.

SOFIA, 22 października (wł.) Walka pod Kirkilissą wre.

Turecka linia obronna przerwana. Bułgarowie zdobyli fort Kresna, przyczem w ręce ich wpadły 3 działa tureckie.

BERLIN, 22 października (wł.) Otrzymano

tu wiadomości, że walki w okolicy Kirkilissy toczą się. Turcy bronią z zaciętością pozycyi, które mają w silnych fortyfikacjach.

Bułgarzy atakują wściekle, ale są jeszcze odpięrani.

Podobno dotychczas poległo 2 tysiące bułgarów, a rannych mają 4,000.

KONSTANTYNOPOL, 23 października (P.) Rozpoczęła się wielka bitwa w okolicach Adrianopola. Turcy atakują. Obie strony ponoszą wielkie straty.

ATENY, 22 października (P.) Krążą tu pogłoski, że pod następcą tronu greckiego zabito konia. Płyną poważne ofiary na cele wojenne.

KONSTANTYNOPOL, 23 października (P.) Urzędowo zaprzeczono o wysadzeniu na ląd wojsk tureckich pod Warną.

BIAŁOGROD, 22 października (P.) Przednie oddziały pierwszej armii zajęły Kumanowo. Król Piotr, objeżdżając wojska, dotarł do Preszowa i powrócił do Wranje.

VERONA, 22 października (P.) Pociąg pospieszny, który wyszedł z Berlina w niedzielę, wczoraj wieczorem rozbił się w pobliżu Caraino. Rany odniosło 10 osób.

RZYM, 22 października (P.) Król obdarzył ministrów: spraw zagranicznych, wojny i marynarki łańcuchami Annuncjaty.

GIRYN, 22 października (P.) Wiadomość, podana przez gazety japońskie o zwróceniu się monarchistów mandżurskich do Japonii z prośbą o przyłączenie Mandżurji południowej, wywołuje oburzenie w kołach społecznych.

Rada prowincjonalna, wspólnie z innemi organizacyami społecznymi, w celu przeciwdziałania aneksyjnym planom Japonii, uchwaliła wystąpić do rządu z żądaniem zwiększenia kontyngensu wojsk i sfornowania obrony narodowej.

KONSTANTYNOPOL, 22 października (wł.) Nieufność względem Rosyi wzrasta coraz bardziej, podlegana zwłaszcza coraz bardziej przez artykuły prasy niemieckiej i austro-węgierskiej, które w obszernych streszczeniach przesyła tutaj telegraficznie agencja Otomańska.

Prasa miejscowa oskarża Rosyę o podburzanie państw bałkańskich przeciw Turcji, pomimo, że rząd na razie usiłuje powstrzymać fanatyzm prasy panslawistycznej.

Wydano cyrkularz, zabraniający pismom drukowania napaści na obce mocarstwa. Cykularz ten wydany został głównie z powodu artykułów, skierowanych przeciw Rosyi.

KONSTANTYNOPOL, 22 października (wł.) (Urzędowo). Ponieważ komendant pierwszego oddziału tureckiego skonstatował, że wojska bułgarskie skoncentrowane nad granicą bułgarską koło Hanlar w strefie Dostad, znajdują się na terenie trudnym do zdobycia, zmylił nieprzyjaciela pozornym odwrotem, a zwiabiwszy go na teren turecki, zaatakował nagle lewe skrzydło. Bułgarzy zostali zdziśiatkowani. Turcy zdobyli dwa działa i ścigają nieprzyjaciela.

LONDYN, 22 października (wł.) „Daily Telegraph” donosi, jakoby bułgarzy po zdobyciu Kirkilisse, odcięli połączenie Adrianopola z Konstantynopolem.

„Daily Telegraph” donosi także, że po walce pod Kirkilisse bułgarzy wzięli do niewoli dwadzieścia tysięcy Turków.

(Wiadomość ta wydaje się bardzo nieprawdopodobną. Przyp. Red.).

WIEDEN, 22 października (wł.) Dzisiejsza giełda była bardzo niespokojna. Pod koniec kursy niektórych papierów spadły.

FRANKFURT, 22 października (wł.) „Frankf. Ztg.” donosi z Konstantynopola: Na linii kolejowej Snipova Aigin wykołcił się pociąg wojskowy i spadł z kilkunastometrowego nasypu. Cały personel pociągu i 200 żołnierzy zabitych, 200 ciężko rannych.

ATENY, 22 października (wł.) Grecja, tak samo jak Bułgaria, wystąpiła przeciw bombardowaniu otwartego miasta Kawarny, widząc w tem naruszenie interesów międzynarodowych. Także publiczna opinia grecka jest tem bardzo oburzona, zwłaszcza, że ludność Kawarny składa się przeważnie z greków.

SOFIA, 22 października (wł.) Druga armia bułgarska zajęła Egri Palankę.

LONDYN, 22 października (wł.) Do „Daily Mail” donoszą, że wojska bułgarskie zajęły Kirkilisse, z której turcy się wycofali.

WIEDEN, 22 października (wł.) Większa część pism tutejszych nie daje wiary wiadomości, żeby tak ważny punkt, jak Kirkilisse, znajdować się miał już w rękach bułgarskich. Gdyby to miało być prawdą, natenczas uważać można, że linia obronna Turków jest stanowczo przełamana.

BERLIN, 22 października (wł.) Otrzymało tu wiadomość, że podobno jutro Warną będzie kapitulowała.

KONSTANTYNOPOL, 22 października (wł.) Urzędowe źródła nie podały jeszcze wiadomości o skutkach bombardowania z morza Warny.

Według pogłosek, eskadra turecka miała podczas bombardowania stracić torpedowiec, który zatopiony został przez ogień z fortów nadbrzeżnych.

W Warnie wiadano zawczasu, iż turcy zamierzają ją bombardować.

BERLIN, 22 października (wł.) Odbyło się dziś posiedzenie sejmowego Koła polskiego. Uchwalono wnieść w jaknajprędszym terminie interpelację w sprawie zastosowania wyłączenia. Specjalna komisja Koła ułożyła w dniu jutrzejszym tekst interpelacji. Ponieważ głosy polskie nie wystarczają, aby zażądać interpelacji przeto brakujących do prawnie przepisanej liczby dostarczą centrowcy. Interpelacja nastąpi prawdopodobnie w poniedziałek. Interpelację uzasadni poseł Wojciech Korfianty. Do dyskusji delegowany Seyda.

TIUMEN, 22 października (P.) Żegluga na rzekach w zagłębiu zachodnim Syberyi ustała.

BŁAGOWIESZCZENSK, 22 października (P.) Na rzece Amur płynie kra.

CARYCYN, 22 października (P.) Redaktor „Carycyńskiego Wiestnika” za ogłoszenie danych śledztwa pierwiastkowego, skazany został przez sąd okręgowy na 10 dni aresztu i 15 rb. grzywny.

ZAGORA, 23 października (P.) Według opowiadań uczestników bitwy pod Tamraszem, kiedy bułgarzy otoczyli koszar tureckie, turcy wywiesili białą chorągiew. Po zbliżeniu się bułgarów do koszar, turcy rozpoczęli ogień karabinowy i zabili, lub ranili około 20 bułgarów. Wówczas bułgarzy poszli na bagnety i zawiadawszy koszarą, wycieli w pleń Turków, oprócz kilku wziętych poprzednio do niewoli.

ATENY, 23 października (P.) Przypłynęły tu cztery torpedowce, kupione w Anglii. Przybyło 1000 ochotników z Filadelfji i Krety.

RZYM, 23 października (P.) Francja uznała władzę Włoch nad Libią.

PARYŻ, 23 października (P.) Ogłoszono neutralność Francji w wojnie bałkańskiej.

KONSTANTYNOPOL, 22 października (wł.) Najważniejszą troską Turcji jest zdobycie ważnego portu bułgarskiego Burgas. W kołach wojskowych panuje przekonanie, że wojsko tureckie, wyładowawszy w Midia i Mediawa, na wybrzeżu, przygotowuje atak ze strony lądu na Burgas. Flota turecka otrzymała rozkaz blokady portu Burgas.

O ile te operacje udadzą się, grozi bułgarom wielka klęska.

SOFIA, 22 października (wł.) Bułgarska Agencja donosi: Wczoraj dwa krążowniki tureckie pojawiły się przed Kawarną i ostrzeliwały miasto przez półczwartej godziny. Wiele budynków zostało uszkodzonych a kilka spłonęło.

Turcy usiłowali wysadzić na ląd wojsko, ale załoga Kawarny nie dopuściła do tego.

O godzinie 10 m. 30 jeden okręt odpłynął, a drugi połączył się z eskadrą, która operuje między Kawarną a Kaliatry.

O godz. 11-ej eskadra turecka pojawiła się pod Warną i zaczęła ostrzeliwać wybrzeże koło Euxinogradu. Strzelano także na klasztor i sanatorium dla dzieci, które wywiesiły flagi Czerwonego Krzyża.

DISCATA, 22 października (wł.) Greckie wojsko zajęło miejscowość Discata. Tureckie wojsko w popłochu uciekło w kierunku Serfidzi. Greckie wojska ścigają nieprzyjaciela. Popłoch wśród Turków był tak wielki, że w Elasonie zostawili kasę sztabu inżynierji, milion patronów, 2 wozy z amunicją. Grecy żołnierze zbierają po ulicach porzucone namioty, narzędzia inżynierskie i t. d. Greckie straty wynoszą w ostatnich dniach 22 zabitych, w tem 3 oficerów i 75 rannych.

WIEDEN, 22 października (wł.) Wskutek bombardowania Kawarny i możliwości wysadzenia na ląd większych oddziałów tureckich, rząd rumuński przygotowuje ogólną mobilizację, aby być przygotowanym na wszelką ewentualność.

Londyn, 23 października (wł.) Wskutek wojny zawiesiły wszystkie angielskie towarzystwa żegluga na morzu Śródziemnem począwszy od Korfu.

Sofia, 23 października (wł.) Według nadeszłych tu wiadomości, główna armia serbska obsadziła pozycję między Kirk-Kilisze a Adrianopolem na tyłach wojsk tureckich, tym sposobem oddziały tureckie zostały odcięte od Adrianopola.

Białogrod, 23 października (wł.) Dzisiaj nadszedł tutaj pierwszy transport rannych: ludność witała ich w cichym skupieniu ducha i wszystkich rannych uwieńczyła kwiatami.

Ranni opowiadają, że turcy walczą z wściekłością i przy atakach na bagnety rzucają karabiny a walczą długimi nożami (jataganami).

Saloniki, 23 października (wł.) Według nadeszłych tu doniesień, wojska tureckie odebrały czarnogórcom Białopole i zmusiły ich do ucieczki.

Ateny, 22 października (wł.) Wczoraj zajęła flota grecka po krótkim bombardowaniu miasto Kastro na wyspie Lemnos; załoga turecka została wzięta do niewoli. Komendant floty greckiej proklamował przyłączenie wyspy do Grecji.

Białogrod, 23 października (wł.) Wczoraj wojska serbskie, po zaciętej walce, zajęły Kumanowo; skutkiem tego wojska tureckie mają odciętą drogę do Iskibu. Prawe skrzydło armii serbskiej zajęło po zaciętych utarczkach wszystkie tureckie warownie strażnicze, dostało się do miasta Kalipoli, które zajęło.

Sily tureckie w sandzaku Starej Serbii obliczone są na 40,000 arnautów, 10 batalionów rezerwowych i 4 baterie artylerji.

Białogrod, 23 października (wł.) Trzecia armia serbska maszeruje, po zajęciu Prisztiny, naprzód i operuje w okręgu kossowskim.

Białogrod, 23 października (wł.) Wczoraj zaatakowały wojska serbskie fortyfikacje Nowego Bazaru i zdobyły kilka z nich; wieczorem rozpoczęli serbowie bombardowanie miasta.

Straty po obu stronach są bardzo duże; dziś spodziewane jest zdobycie miasta.

Berlin, 23 października (wł.) „Local Anzeiger” donosi, że polscy chłopcy w Poznańskim, w obawie przed wywłaszczeniem, zamierzają wysłać deputację do cesarza Wilhelma.

Sofia, 23 października (wł.) Armia serbska i bułgarska zajęły miasta Tuleb i Firsali; przy zajęciu wzięto do niewoli dużą liczbę Turków.

Zajęcie tych miast otworzyło wojskom serbskim i bułgarskim, stanowiącym drugą armię, drogę do dolin: Żet, Bregatnicze i Metty.

Król Ferdynand odjeżdża samochodem do szeregów.

Z ostatniej chwili.

Bukareszt, 23 października (wł.) Wskutek bombardowania Kawarny i możliwości wysadzenia na ląd większych oddziałów tureckich, rząd rumuński przygotowuje ogólną mobilizację, aby być przygotowanym na wszelką ewentualność.

Londyn, 23 października (wł.) Wskutek wojny zawiesiły wszystkie angielskie towarzystwa żegluga na morzu Śródziemnem począwszy od Korfu.

Sofia, 23 października (wł.) Według nadeszłych tu wiadomości, główna armia serbska obsadziła pozycję między Kirk-Kilisze a Adrianopolem na tyłach wojsk tureckich, tym sposobem oddziały tureckie zostały odcięte od Adrianopola.

Białogrod, 23 października (wł.) Dzisiaj nadszedł tutaj pierwszy transport rannych: ludność witała ich w cichym skupieniu ducha i wszystkich rannych uwieńczyła kwiatami.

Ranni opowiadają, że turcy walczą z wściekłością i przy atakach na bagnety rzucają karabiny a walczą długimi nożami (jataganami).

Saloniki, 23 października (wł.) Według nadeszłych tu doniesień, wojska tureckie odebrały czarnogórcom Białopole i zmusiły ich do ucieczki.

Ateny, 22 października (wł.) Wczoraj zajęła flota grecka po krótkim bombardowaniu miasto Kastro na wyspie Lemnos; załoga turecka została wzięta do niewoli. Komendant floty greckiej proklamował przyłączenie wyspy do Grecji.

Białogrod, 23 października (wł.) Wczoraj wojska serbskie, po zaciętej walce, zajęły Kumanowo; skutkiem tego wojska tureckie mają odciętą drogę do Iskibu. Prawe skrzydło armii serbskiej zajęło po zaciętych utarczkach wszystkie tureckie warownie strażnicze, dostało się do miasta Kalipoli, które zajęło.

Sily tureckie w sandzaku Starej Serbii obliczone są na 40,000 arnautów, 10 batalionów rezerwowych i 4 baterie artylerji.

Białogrod, 23 października (wł.) Trzecia armia serbska maszeruje, po zajęciu Prisztiny, naprzód i operuje w okręgu kossowskim.

Białogrod, 23 października (wł.) Wczoraj zaatakowały wojska serbskie fortyfikacje Nowego Bazaru i zdobyły kilka z nich; wieczorem rozpoczęli serbowie bombardowanie miasta.

Straty po obu stronach są bardzo duże; dziś spodziewane jest zdobycie miasta.

Berlin, 23 października (wł.) „Local Anzeiger” donosi, że polscy chłopcy w Poznańskim, w obawie przed wywłaszczeniem, zamierzają wysłać deputację do cesarza Wilhelma.

Sofia, 23 października (wł.) Armia serbska i bułgarska zajęły miasta Tuleb i Firsali; przy zajęciu wzięto do niewoli dużą liczbę Turków.

Zajęcie tych miast otworzyło wojskom serbskim i bułgarskim, stanowiącym drugą armię, drogę do dolin: Żet, Bregatnicze i Metty.

Król Ferdynand odjeżdża samochodem do szeregów.

GIEŁDA WARSZAWSKA

(Sprawozdanie telegraficzne—godzina 1, dnia 21/X 1912 roku.)

	Zqd.	Ofiar.		Zqd.	Ofiar.
Czeki na Berlin . . .	48.425	—	5% L. m. Piotrkowa	—	—
4% Renta . . .	95.35	92.85	Akc. Lilpopy . . .	—	—
5% Pożyczka z 1905 . . .	—	—	„ Putiłowskie . . .	—	—
5% Pożyczka z 1908 . . .	—	—	„ Rudzki i S-ka . . .	—	—
Premjówka 1-ej em. . .	474	404	„ Starachowickie . . .	—	—
„ 2-ej . . .	358	346	Banku H. m. Warsz. . .	—	—
Szlacheckie . . .	307	297	„ B-ku H. Warsz. n. ak. . .	—	—
4% Listy Ziemskie . . .	87.75	86.75	„ B-ku Dysk. Warsz. . .	—	—
5% . . .	—	—	Akcyje Zyrard. zakł. . .	287	282
4% L. Łódz. . .	91.50	90.50	5% Obl. Warsz. . .	—	—
5% . . .	98.75	95.75	4% L. Częstochowy . . .	—	—
4% L. Łódz. . .	—	—	Bank Państwa . . .	—	—
Bank H. Łódzki n. ak. . .	—	—			

W dniu 22 b. m. o godz. 7 i pół rano, po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu, opatrzona św. Sakramentami, przeżywszy lat 66

s. † p.

Eleonora z Szymańskich BOROWICZ (wdowa)

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok: na Stary cmentarz katolicki odbędzie się 24 b. m. to jest w czwartek o godz. 10 i pół po nabożeństwie z kościoła św. Krzyża w Łodzi. Na smutny ten obrządek zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych, pogrążona w głębokim smutku

4024

Rodzina.

Wojna na Bałkanach.

Nie ulega kwestyi, że toczące się od ubiegłego czwartku walki w okolicy Mustafa-baszy, której to miejscowości bułgarzy nadali nazwę Ferdinandow, są bardzo zacięte. Przychodzi tam często do ataków na bagnety i do szarż kawalerii. Korespondent „Daily Telegraph'u”, któremu udało się dotrzeć — mimo zakazu komendy bułgarskiej — aż na linię bojową, donosi, że starcie się kawalerii bułgarskiej z turecką w pobliżu Mustafa-baszy, było wprost straszne. Tenże korespondent donosi, że bułgarzy w Mustafa-baszy zdobyli 10 dział na turkach.

W jaskrawej sprzeczności z doniesieniami bułgarskimi pozostaje wiadomość turecka o bitwie pod Tomzag (?), gdzie bułgarzy ponieśli olbrzymie straty. Na polu bitwy znaleźli miano 3,000 poległych bułgarów, turcy zaś mieli wziąć do niewoli 30 oficerów i kilkuset żołnierzy bułgarskich.

Wiadomość ta nie ma skądinąd potwierdzenia, tak, że należy ją prawdopodobnie zaliczyć do całego szeregu kłamliwych wieści, które świadomie rozszerzają równie dobrze turcy, jak i ich przeciwnicy.

Walki serbów z turkami.

Serbowie, podobnie jak bułgarzy po zajęciu Mustafa-baszy, zajmując Podujewo, zaprowadzili tam swe władze administracyjne i uczynili tę miejscowość stolicą nowej prefektury, noszącej nazwę Lab. Czy takie zagospodarowywanie się serbów i bułgarów na terytorium tureckim nie jest zawczesne — to najbliższa przyszłość okaże.

Z tem zajęciem Podujewa, w jaki sposób pogodzić sygnalizowane zajęcie przez oddziały albańczyków i regularnego wojska tureckiego Kurszumlie, leżącego w Serbii i na tyłach oddziałów, które zajęły Podujewo — niewiadomo. Gdyby się ta wiadomość sprawdziła, to oddziały serbskie w Podujewie i okolicy mogłyby zostać przez Turków otoczone i wycięte albo wzięte do niewoli.

Trzecia armia serbska, wedle doniesień z Blagrodu, maszeruje na Kumanowo i to jej zapewne oddziały zajęły Podujewo, druga armia zmierza ku Egri-Palanci i zajęła już miejscowości: Carewo-Selo i Sultan-tepe, pierwsza zaś — operuje w kierunku Plevlie w sandzaku nowobazarskim.

Walki na granicy grecko-tureckiej.

Wojska greckie, które w sile 5 dywizyj przekroczyły w piątek rano granicę Tessalii, posuwają się naprzód w dwóch kolumnach. Jedna, składająca się z dwóch dywizyj, zajęła w niedzielę Ellasone po wyparciu sił tureckich, liczących do 7 tys. ludzi; druga kolumna przekroczyła granicę koło Asproklisa i zajęła w poniedziałek Diskatę (Diskali), miejscowość położoną około 30 km. na zachód od Ellasony. Wojska tureckie cofnęły się z zajmowanych pozycji i koncentrują się w Servii (Serfidze), gdzie znajduje się teraz główna ich kwatera.

Armia epijska koncentruje się w pobliżu Gribowo i Kostaki, miejscowości, położonych w pobliżu miasta Arty. Turcy oszańcowali pozycje koło Striviny.

Akcja na morzu.

Flota grecka, operująca na morzu Egejskim pod komendą admirała Kuntoriotisa, przybyła w poniedziałek przed Kastron, stolicę Lemnos. Eskadra stanęła w porcie Mauro, a następnie wysadzono na ląd oddział piechoty marynarki. Władze tureckie poddały się, poczem admirał ogłosił blokadę wyspy i wezwał neutralne okręty do opuszczenia Lemnos w przeciągu 24 godzin.

Tymczasem flota turecka operuje na wybrzeżach bułgarskich — zadaniem jej głównie uniemożliwienie przywozu do Bułgarii materiałów wojennych i środków żywności z portów rosyjskich. Po za tem może ona wspomóc ewentualny atak turecki na Bułgarię od strony Burgas i ułatwić transport wojsk tureckich z Konstantynopola i Azji Mniejszej do portów tureckich w Tracji, skąd będzie je można stosunkowo dość łatwo wyprawić do głównej kwatery w Adrianopolu.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

W nr. 238 „Rozwoju” była wydrukowana wiadomość p. t. „Ciekawe oszustwo”, która jest bezpodstawną.

1) Nieprawdą jest, że p. Halik, nieruchomości którego została sprzedana z licytacji, był aresztowany, wobec czego jakoby nie zdążył zapłacić należności;
2) Nieprawdą jest, że p. Halik otrzymał wiadomość na blankiecie p. Trzemeskiego, aby przybył uiszczyć należność nie rano, lecz o g. 4 pp.

3) Nieprawdą jest, że sprzedana drogą licytacji nieruchomości, przedstawia wartość 40,000 rb., lecz najwyżej 10,000 rb.

4) Nieruchomość tę nie nabył ani Fuks ani Kohn, przyczem muszę nadmienić, że ani Fuks nie ma zięcia Kohna, ani też Kohn, z racji tej tylko, że jest kawale-

rem, nie ma teścia, przyczem p. Fuks żadnego udziału przy licytacji nie brał i zupełnie tam nie był.

5) Nieprawdą jest również, że ja zostałem niedawno wypuszczony za kaucję, albowiem nigdy nie byłem aresztowany i nigdy nie byłem oskarżony w jakiejś sprawie o fałszerstwo weksli.

6) Prokuratora nie wszczęła żadnego śledztwa w sprawie licytacji.

Wobec powyższego proszę uprzejmie Szan. Pana Redaktora o łaskawe zamieszczenie niniejszego listu i odwołanie uwiaczającej memu honorowi wiadomości.

Z poważaniem
P. Kohn.

OFIARY.

Na T-wo opieki szkolnej gub. piotrkowskiej.
(Oddział łódzki).

Zamiast wieńca na trumnę s. p. Władysławy z Wilkowskich Lindnerowej bankowe koleżanki i koleżdy męża 16 rb. 15 kop.

Na „Gniazdo” Tow. opieki nad dziećmi
Ku uczczeniu s. p. Józefa Karskiego, pozostałe od wieńca, składają z lecznicy (Podlesnej) 9 rb.

Na Pogotowie ratunkowe.

F. A. 5 rb.

Pixavon do pielęgnowania włosów.

Na podstawach naukowych.

rzeczywiście najlepsza metoda do wzmocnienia skóry głowy i włosów.

Cena butelki wystarczającej na kilka miesięcy Rb. 1.50.

5247

Księgarnia „Przeglądu Katolickiego”
UL. ŚW. ANDRZEJA № 3.

POLEGA: ŻYWOITY ŚWIĘTYCH POLSKICH, KRÓLOWĄ JADWIGĘ I WSZYSTKIE WYDAWNICTWA TEJŻE KSIĘGARNI, JAK RÓWNIEŻ OBRAZY, RZĄDŃCE, POCZTÓWKI ARTYSTYCZNE I MATERIAŁY PIŚMIENNE.

NIEZWYKLE WYKWINTNE
TWA „LA FERME” 10SZT-10KOP.

PAPIEROSY **Rawl**

Teatr Polski
Cegielniana 63.

W piątek, dnia 27 października 1912 r.
po cenach popularnych **„Cyganerya Warszawska”**

Bilety po cenach popularnych (najniższych) wcześniej nabywać można w cukierni P. Komora, Dzielna róg wschodniej, codziennie od 10-ej rano do 1-ej po południu i od 4-ej do 8-ej wieczorem.

3996

Towarzystwo Akcyjne Warszawskiej Fabryki Mebli Stylowych

Z. Szczerbiński i S-ka

Oddział Łódzki: Nowo-Spacerowa № 27 (dom Schwaikerta),

STAŁA WYSTAWA MEBLI od najskromniejszych do najwykwintniejszych. 3829

LEKARZ-DENTYSTA
Ad. Zadiewicz
Przyjmuje Piotrkowska 120,
telefon 14-03. 2559

Dr. B. REJT Średnia 5.
Sp.: Choroby skórne, włosów, weneryczne,
weneryczne lub drog. moczowych.
Leczenie Syphilisu Salvarianem Erlloha-
Hata, 606" i 9, 4" (wśródzielnie). Lecze-
nie elektrycznością (elektroliza) i masażem
wibracyjnym. Przyjmuje od 9-1 i od
4-8 w niedzielę od 9-3 po poł. Dla pań
osobna poczekalnia. 8509

Dr. S. KANTOR
specjalista chorób skórnych, włosów,
wenerycznych lub drog. moczowych.
Gabinet Roentgenowski i światłoleczni-
czy, Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej,
telefon Nr 19-41. Leczenie Syphilisu
Erlloha-Hata 606" Przyjmuje od 8-2
i od 5-9 wiecz. Dla pań osobna pocze-
kalnia. 4267

Do wynajęcia w centrum miasta
Sklep
z przyległym pokojem i dwoma
piwnicami od Nowego Roku.
Wiadomość: **Piotrkowska 10**
w składzie żelaznym. 3920

5 rb. nagrody,
kto przyprowadzi lub wskaże
gdzie jest wyżłacz ponterka biała
w brązowe luty; na karku lańcu-
szek mosiężny z numerem podat-
kowym. Ulica Zgierska Nr 104
garbarnia. 3984

Md. Dentysta
H. PUTZMAN
przeprowadził się na ul. Piotrkowską
Nr 10 1-sze piętr. z frontu
POWROCIŁ z zagranicy i
przyjmuje codziennie, sam od 10 r.
do 1 pp. i od 3 do 7 wiecz. 3191

Dr. med. Wincenty
ŁUKASZEWICZ
b. kliniczny dr. w Petersburgu.
Długa 19.
Ch. wewnętrzne, kobiece, dzieci.
Od 10-12 r. i od 4-6 w. 3466

Do sprzedania
300 korcy kartofli
Dominium Cholewy p. Teresin,
stacya kol. Kaliskiej. 3277

Zaginął
PIES OWCZAREK
niemiecki (wilczek), wabi się
„Princ”, na obroży napis. Zofjówka
z marką Zakopane. Za odsta-
wienie do Henryka Grohmana na
ul. Emelji 24 nagroda rb. 20, 4000

Restauracja
pod
Nową Gwiazdą
Konstantynowska 33.
Codziennie świeże flaki z pulpe-
tami 15 kop. 4026

Masażysta i specjalista
kąpieli leczniczych. Długo-
letni współpracownik pierwszo-
rzędnych zakładów kuracyjnych
krajowych i zagranicznych.
Juljusz Stodziński
Uczeń profesora Sablu-
dowskiego, Łódź, Widze-
wska Nr 94, m. 4, róg Na-
wrot. -474

Do dużej przedziałni bawelny
potrzebny
Majster do maszyn obręczkowych
Tylko pierwszorzędne siły z dłu-
goletnią praktyką zechcą złożyć
oferty z opisem dotychczasowej
działalności w adm. tego pisma.
5998

Bardzo tanio
zaraz do sprzedania na rozbiór-
kę 2 drewniane domki; dowie-
dzieć się Widzevska 115. Resta-
uracja. 4018

Łódzkie
Chemiczne-
Analityczne
i Elektrochemiczne
Laboratorium

Krótką Nr 10.
ANALIZY techniczne.
ANALIZY dla celów dja-
gnostyki lekarskiej. 3077

Zdolni ślusarze i
anszlegerzy (okuwacze)
na lepsze budowlane i gięte
roboty, jako i **chłopczy**, którzy
chęć mają nauczyć się ślusarst-
wa, zostaną przyjęci do pracy.
Długa 162. 5944

Szkoła freblowska
J. Sarnowskiej
ul. Zgierska 76.
Przyjmuje się dzieci od 4-9 lat.
4016

Zagubione
świadczenie zaliczeniowe
Nr 93607 na rubli 85,07 z prze-
syłki Łódź-Fabr. Danilow, Póln.
dr. żel. nr. 335544 z dnia 30/XI
1911 roku. Świadczenie to unie-
ważniam. 3994

Obuwie
Rekord

z prima gemzy
Damskie 590
Męskie 650 750
Schmechel
i
Rosner
Piotrkowska Nr 100.

DROBNE OGŁOSZENIA.

A!A!A! Do sprzedania okazyj-
nie: kredens, stół, krze-
śła, otomana, szafy do ubrania,
biurko, łóżka stylowe, bielizniar-
ka, tualетка, 2 garnitury salono-
we, szafka mała do książ-
zek, tremo, obrazy, lampy, gra-
mofon, ekran, parawaniki, kapy,
serweta, portiere, firanki, Piotrk-
owska 117 m. 2, 1 piętro front.
9358-3-1

A! Meble różne z kilku pokoiów
wyjeżdżając w tych dniach
rozsprzedam tanio oraz biurko
Konstantynowska 45-11.
8916-6-6

A! Meble rozsprzedam tanio:
szafy, łóżka, tremo, stół, krze-
śła, otomana, bielizniar-
kę, stolicek, obrazy, maszynę,
Konstantynowska 45-11.
9325-4-2

A! Meble rozsprzedam z trzech
pokoiów z powodu wyjazdu,
Południowa 24-14. 9245-3-3

A! Meble wyprzedam za bezcen-
ny, byle zaraz, garnitur salono-
wy, tremo, szufy, ekran, tualetę,
otomana, kredens, stół, krzesła,
szafy, łóżka materace, umywal-
nię, bielizniarkę z lustrem, biur-
ko z fotelem, zegar, lampy, gra-
mofon i maszynę, wyjeżdżając,
Piotrkowska 192 m. 5. 9365-2-1

A! Meble z powodu wyjazdu
rozsprzedam tanio: kredens,
stół, krzesła, szafy, otomana,
łóżka z materacami, umywalnię,
bielizniarkę z lustrem, biurko z
fotelem, zegar, lampę, gramofon,
maszynę nożną, tualetę, tremo,
Konstantynowska nr. 33 m. 14.
9364-2-1

A! Jaknajtaniej wyprzedam za-
raz wszystkie meble z pię-
ciu pokoiów: kredens, stół, 12
krześel otomana, biurko, szafy,
do ubrania, lustra, łóżka z ma-
teracami, bielizniarkę, umywal-
nię, tualetę, garnitur salono-
wy, obrazy, stoliki, lampy, palmy,
ekrany, gryzmy, Nowo-Cegiel-
niana 6-7 front. 9362-2-1

A! Potrzebny lokal (w śródmie-
ściu) od 1-go stycznia dla
Stowarzyszenia: sala duża i trzy
pokoje mniejsze. Oferty „Roz-
wój” sub. „12”. 9368-1

A! Maszynę nożną bębnową,
mało używaną, sprzedam, Po-
łudniowa 24-14. 9246-3-3

C chłopiec do terminu może się
zgłosić, Piotrkowska 188.
9291-2-2

Cztery ruble dziennie zarobi
agent lub agentka. Kaucya
1 rubel. Franciszkańska 36, Sil-
ber. 9335-1

Chłopiec z 3-4 klasowym wy-
kształceniem do roznoszenia
awizacji wekslowych, potrzebny.
Rekomendacje wymagane. Zgła-
szać się do Banku, Piotrkowska
17 od 7 wiecz. 3325-3-2

Dobry palacz do kotła może
się zgłosić, Skwerowa 9.
9302-2-2

Dobra piwiarnia do sprzedania
zaraz z powodu choroby, ogro-
dowa 20. 9276-3-3

Dla osób lubiących spokój, mie-
szkanie do wynajęcia w dwor-
ku wiejskim, przy rodzinie, mo-
że być z całodziennym utrzyma-
niem, warunki przystępne, komu-
nikacja tramwajowa. Oferty w
administracji Rozwoju „Dwór”.
9332-2-1

Do wynajęcia suteryna 25 łokci
długa a 9 łokci szeroka, na
Wierzbowej Nr 14, zdatna na
na skład lub stolarnię. 9249-3-3

Do sprzedania sklep kolonialny,
Pabianicka Szosa Nr 52.
9353-2-1

Filla do sprzedania zaraz Prze-
jazd Nr 51, Kubiak. 9356-2-1

Furgon nowy piekarski, tanio
do sprzedania, Wysoka 26.
9312-3-2

Filla piekarska do sprzedania,
zaraz, Wysoka 26. 9315-3-2

Jest do sprzedania żakiet czar-
ny pluszowy, jedwabny i ko-
stium, granatowy na osobę szczu-
plą. Wiadomość: Przejazd nr. 46
monopol. 9304-3-2

Krawcowa zdolna poszukuje szy-
cia w domach prywatnych.
Oferty w administracji Rozwoju
pod lit. „S. P.” 9343-1

Muzyki udziela (fortepian). Pa-
tent konserwatorium warsz.
Andrzeja 11-14, od 11 do 1-ej
i o 8 wiecz. 8725-4-4

Magieli prawie nową sprzedam,
Widzew, ul. Nowogrodzka
nr. 27. 9295-3-3

Nauczycielka rutynowana po-
trzebna do ośmioletniej dzie-
czynki. Oferty referencyjne w Ro-
zwoju „Rutynowana”. 9344-2-1

Obiady od 30 do 40 kop., Wól-
czańska 95-4. Tamże pokój
umeblowany. 9282-3-2

Okazyjnie kanapy do sprze-
dania, Piotrkowska 209 u tapi-
cera. 9367-3-1

Poszukuje zajęcia w restauracji
bufetowej, gospodynii. Świa-
dectwa na żądanie, Piotrkowska
174 mieszkająca 4. 9369-2-1

Potrzebna panna do pralni, Wi-
dzewska nr. 39. 9295-3-3

Potrzebny chłopiec z ładnym
charakterem pisma. Oferty
w Rozwoju pod „A. B. C.”
9360-3-1

Prosby, sprawy karne, apelacje,
kasacje, kontrakty, paszpor-
ty zagraniczne, Dawid Maków,
Widzevska 36. 9359-1

Prychodzę do domów naprawia-
ję maszyny do szycia i dzwonki
elektryczne, ulica Karola nr. 10
m. 5. 9350-1

Pokój frontowy elegancko ume-
blowany, zaraz, Cegielniana
86-8 od 12. 9352-3-1

Potrzebna służąca z praniem,
uczciwa, lubiąca porządek.
Zgłaszać się Przejazd 16 m. 21,
trzecie piętro. d.o.d.

Potrzebna kantorowa do pralni
prasowaczki i chemizarka, Za-
chodnia 44. 9329-2-1

Potrzebny zaraz pokój umeblo-
wany z usługą na parterze lub
1-em piętrze w śródmieściu. Ła-
skawe oferty pod „H. M.” w Ro-
zwoju. 9351-1

Potrzebni chłopcy do malarstwa,
ul. Widzevska 129. 9333-1

Piwniarnia do sprzedania w do-
brym punkcie z powodu wy-
jazdu, Benedykta nr. 27 róg
Małej. 9225-3-3

Piwniarnię sprzedam z powodu
zmiany interesu. Przejazd 45.
9224-3-2

Przyjmuje kapelusze po przy-
bieraniu: Targowa 28, 1 pię-
tro. 9222-3-3

Poszukuje pracy woźnego lub
innej. Pracowałem na poczcie.
Zgłosić się Mierzejewski Jan,
Widzevska 10. 3 r. co 2 d.
9283-2-2

Potrzebny chłopiec do kantoru
gazet, ul. Przejazd nr. 16.
16-letni. 9283-2-2

Potrzebne podręczne do szycia,
zaraz, ul. Nowo-Krótką nr. 12
Nowicka, przy szosie pabianic-
kiej. 9301-2-2

Piwniarnia dobrze prosperująca
tanie do sprzedania z powo-
du choroby, zaraz, Widzevska
36. 9314-2-2

Praktykant z czteroklasowym
wykształceniem, ładnym cha-
raktem pisma, mówiący dobrze
po niemiecku, potrzeby do biura
elektrotechnicznego. — Oferty
przyjmuje administracja Rozwo-
ju sub. „Zdolny”. 9325-3-2

Potrzebne fryzjerki do manicu-
re, ul. Andrzeja nr. 1.
9287-3-3

Potrzebna zdolna pracownica do
pralni, ul. Radwańska Nr 9.
9368-1

Restaurator z patentem poszu-
kuje wspólnika do urzędze-
nia Baru. Oferty: „K. A. Z.”
9303-3-2

Restauracja poszukuje pianistki,
bufetowej i ucznia kuchar-
skiego. Oferty: K. Z. 25.
9306-3-2

Sklep kolonialno-dystrybucyjny
do sprzedania z towarami lub
bez towaru zaraz, z powodu
powiększenia interesu, ul. An-
drzeja 49. 9202-3-5

Sklep kolonialno-dystrybucyjny
dobrze prosperujący zaraz
do sprzedania z powodu choro-
by, ul. Suwalska nr. 5. 9267-3-2

Sklep kolonialno-dystrybucyjny
do sprzedania zaraz z powodu
choroby ulica Spacerowa nr. 5
na Bałutach. 9342-1

Sklepowa pomocnica ze zna-
mością galanterii i szycia po-
trzebna zaraz lub później. Of-
erty nasyłać do Rozwoju pod „Wól-
ka”. 9347-2-1

Slusarza zdolnego poszukuje się
do fabryki Chrystian Bigge,
Wysoka Nr 20/22. 9341-1

Sprzedam piwiarnię w dobrym
punkcie. Dowiedzieć się mo-
żna u rządcy domu, Zakątna 78.
9339-2-1

Sklepik spożywczy zaraz do
sprzedania. Wiadomość Ro-
kicińska Nr 33. 9337-1

Są do sprzedania łóżka z ma-
teracami i inne meble. Tam-
że zakład chemiczny za bardzo
przystępną cenę, Andrzeja 34.
9340-1

Uzdolniona freblanka ma ranne
godziny wolne. Poszukuje
kompletów w domach prywat-
nych lub w zakładach nauko-
wych. Długa 123-5. 9191-3-3

Uczennica starszych klas udzie-
la lekcji. Oferty pod „Udzie-
la”. 9310-2-2

Zaginął pies biały z czarnymi
latami z paskiem na szyi do
polowania. Proszę odprowadzić
ulica Rzgowska Nr 46-58, R6-
zycki. 9361-1

Z pokoje z kuchnią do wynaję-
cia zaraz, na parterze i dwa
pokoje z kuchnią na piętrze ul.
Przejazd 48. 9357-3-1

6000 rubli potrzebne na pierw-
szy numer hipoteki. Of-
erty: Rozwój „M. L.” 9309-2-2

Zagubione dokumenty.

Aleksander Witczak zagubił pa-
szport, wydany z gm. Wida-
wa Dąbrowska pow. Łaskiego.
9334-3-1

Jan Wolski zagubił kartę od
paszportu, wydaną z fabryki
Teitelbauma. 9370-1

Juliusz Lange zagubił paszport,
wydany z gminy Bełdów, gub.
piotrkowskiej oraz bilet wojsko-
wy, czerwony. 9363-3-1

Jan Młynarczyk zagubił pasz-
port, wydany z gm. Czerniewi-
ce za Nr 414, gub. piotrkowskiej.
9330-3-1

Majewski Józef syn Jana zagu-
bił paszport, wydany Nr 278
27.X 1911 r. przez wójta gminy
Zeromina pow. Łódzkiego.
9336-3-1

Marjanna Miazek zagubiła pa-
szport, wydany z gm. Łamy
gub. Piotrkowskiej. 9328-3-1

Michał Sztankowski zagubił pa-
szport, wydany z gm. Ka-
czew, pow. Łęczyckiego, gub.
kaliskiej. 9289-3-3

Oskar Edmund Gierlich zaga-
bił paszport, wydany z ma-
gistratu w Pabianicach za Nr
844 1903 roku. 9271-3-3

Rubinstein Estera Maczowna
zagubiła paszport, wydany z
gm. Polaniec Sandomierskiego
pow. gub. Radomskiej. 9348-3-1

Reinhold Rasz zagubił kartę od
paszportu, wydaną z fabryki
Winklera Bormana i Gertnera.
9345

Stefan Zawadowski zagubił pa-
szport, wydany z gm. Gospo-
darz pow. Łódzkiego gub. Piotrk.
9311-3-1

Tomasz Radziejewski zagubił
paszport z gm. Goczanów g.
kaliskiej. 9305-3-2

Władysław Pokorski zagubił
kartę od paszportu, wydaną
z fabryki Biedermana. 9277-3-3

Wyanda Berger zagubiła pasz-
port, wydany z gminy Prus-
ków pow. Łaskiego. 9354-3-1

Wojciech Łapkowski zagubił
paszport, wydany z gm. Bia-
tej pow. Brzezińskiego guberni
Piotrkowskiej. 9346-3-1

Zaginęła karta od paszportu
wydana z fabryki Johna na
imię Adama Kubiaka. 9355-3-1

Zaginął paszport, wydany przez
naczelnika dyrekcji naukowej
okręgu piotrkowskiego na imię
Oktawjusza Jedrychowskiego d.
11 sierpnia 1906 r. 9338-3-1

Zaginął weksel na 400 rubli za-
płacony w banku 5 października
r. b. z podpisem Antoni
Przybył, zyrant Jan Sztencel
Ostrzegam przed nabyciem gdyż
jest nieważny, A. Przybył.
9272-3-3

Zaginęła książeczka legityma-
cyjna, na imię Hugo Huberta,
wydana z magistratu m. Łodzi.
9308-3-2

Dr. Feliks Skusiewicz
Andrzeja 13
Choroby skórne, weneryczne i
moczopłciowe.
Przyjmuje: od 9/1, do 11-ej i od
5-8. W niedzielę i święta od 9/1,
do 12-ej. Telef. 26-26. 507-1

Księgarnia Wydawnicza Polska w Poznaniu (Posen Schliessfach)
poleca do nabycia na dogodnie spłaty
wspaniały obraz kolorowy

KAZANIE X. SKARGI

(X. Piotr Skarga przepowiednia upadek Polski)
według oryginału Jana Matejki.

Format obrazu, wykonanego niezwykle starannie na kartonie luksusowym, wynosi 65 100 cm. Obraz ten stanowi prawdziwą ozdobę domu polskiego.
Cena 5 rb., z przesyłką 6 rb. (można wyrównać w 2 spłatach miesięcz.)
Poszukujemy wszędzie zastępców do sprzedawania tego obrazu i innych narodowych, oraz książek polskich na dogodnie spłaty miesięczne.

Pierwsza Łódzka chrześcijańska

Elektryczna Fabryka Cukrów

Nagrodzona Wielkim Srebrnym Medalem na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi

T. Dąbrowski i S-ka

w Łodzi Widzewska 104

Poleca swe wyborowe wyroby codziennie świeże.

3301

WYDAWNICTWA ROK III.

Rocznik Gebethnera i Wolffa

KALENDARZ
Encyklopedyczno-Praktyczny
na rok 1913

wyszedł z druku i zawiera: sto kilkadziesiąt artykułów, mnóstwo porad i wskazówek praktycznych, map, planów, zestawień statystycznych i t. p.

200 ilustracji: portretów, oraz niezmiernie ciekawych kartografii encyklopedyczno-statystyczno-porównawczych.

Szczególną uwagę zwrócić należy na artykuły p. o: Z. Dębickiego, Cz. Jankowskiego, T. Jąroszyńskiego, St. Kozickiego, J. Lorentowicza, H. Mościckiego, J. Sosnowskiego i in. oraz na nader bogaty, stanowiący specjalność „ROZNIKA”, dział wiadomości encyklopedycznych, w opracowaniu najcelniejszych pisarzy. Działy naukowe pod redakcją specjalistów.

Rocznik Gebethnera i Wolffa

zawierający nadto wszelkiego rodzaju informacje kalendarzowo-astronomiczne geograficzne, etnologiczne, polityczne, chronologiczne, historyczne, statystyczne itp. powinien znajdować się we wszystkich domach polskich.

3215

Cena k. 60, w oprawie kartonowej k. 80.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Do wynajęcia

różne mieszkania słoneczne z wygodami: od pojedynczych pokoi do 2 pokoi z kuchnią zaraz i od 1 stycznia 1913 r. przy ulicy LIPOWEJ № 71 (róg Andrzeja). Stróż wskaze. Bliższe szczegóły u H. NEUMANA Piotrkowska № 89.

3291

Codziennie inaczej

udekorowane okno wystawowe, gdyż

Codziennie świeże

nadchodzą transporty produktów wiejskich jakoto:

MASŁO
OROB
ZWIERZYNA

JAJA
JARZYNY
OWOCE i t. p.

Handlującym rabat. Dostawa do domów.

O. TAUCHERT, Andrzeja 3.

Telefonu 21-52.

2885

Redaktor odpowiedzialny **St. Łapiński.**

W tłoczni „Rozwoju”, Przejazd № 8.

Wydawca **W. Czaplewski**

PRZECIW RZĘZĄCZCE
Najnowszy środek
„Salo Pichilin”
wynalazł kapłekarza
B. Konhel w Petersburgu,
działa szybko i radykalnie, przez
lekarzy jest uznany za środek
racjonalny.
Działa rocznie skutecznie
w przypadkach ostrych, jako też
i chronicznych i w
przeciągu krótkiego
czasu usuwa najpoważniejsze
wydzieliny.
Sposób użycia: ołóżony do
każdego pudełka. P. audymy tyl-
ko w puszkach metalowych po
rb. 1-1 rb. 1 kop. 80.
Do nabycia: w aptece
R. Preissmana, w War-
sawie, Frata № 16, tel. 40-63.
Wysył. za zalicz. Przesyłka
podług taryfy pocztowej.

1387

Dr. A. Poznański

Choroby uszu, nosa, gar-
dła i wewnętrzne
ul. Przejazd № 6, tel. 22-96.
Przyjmuje od 9-10 rano i od
5 i pół do 7 wiecz. 3446

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE,
SKORY, DROG MOCZOWYCH
Przeprowadził się na ul. Spa-
cerową № 40, przy Andrzeja.
10-12^{1/2}, r. i 5-7^{1/2}, w.) 1483

Choroby weneryczne
skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisław Piekarski

PIOTRKOWSKA № 115.
Przyjm.: od 9-10 rano i od 5-8
wiecz., kobiety od 4-5. 1831-r.

Dr. Eugenia KERER GERSZUNI

choroby kobiece.
Piotrkowska 121, tel. 18-07, przy-
jmuje codziennie od 3-6 po poł.
W niedzielę od 9-12-ej. 2721

St. Dąbrowski

powrócił

Przyjmuje w prywatnym gabinecie
przy Lecznicy.
Ul. Piotrkowska № 127, tel. 25-98
288 (róg Rozwadowskiej № 1).

Lekarz-Dentysta

Jadina Tomaszewska

przyjmuje codziennie, prócz nie-
dział i świąt od 10-2 i od 4-7,
Ul. Rozwadowska 6-a i p. 3610

D-ka Felicya Goldberg

Mieszka obecnie
ul. Piotrkowska 107.

Dr. Gustawa. 2793

Zand-Tenenbaumowa

Piotrkowska 145, tel. 24-16

Przyjmuje z chorobami kobiecymi, moczopłciowymi i skórnymi (kobiety i dzieci) od 11 r. do 1 p.p. i od 8 i pół do 8 w.

Dr. A. Groszlik

Zachodnia 68, (przy Zielonej).
Choroby skóry i włosów, wene-
ryczne i drog moczowych. Insty-
tut Röntgenologiczny i światło-
lecznicy. Badanie krwi na syfi-
lis. Od 8^{1/2}-11^{1/2}, r. i od 5-6.
Niedziele i święta 9-12 r. 2305

Dr. Zofia Majzel

Choroby kobiece i we-
wnętrzne
Wschodnia № 39. 3109

Wyższa szkoła kroju i szycia

„Józefiny”

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie—złotym medalem,
w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska 34.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego
i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania.
Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża
pracownia sukien, gdzie uczenie nabierają wprawy i gustu. Po zło-
żeniu egzaminu w Cechu uczenie otrzymują patenty cechowe lub
świadectwa prywatne. Kursy wieczorowe dla pracujących pod oso-
bistym kierunkiem właścicielki. 3456

Na miejscu duży wybór manekinów.

Zjednoczone fabryki Wyrobow Ogniotrwałych

dawniej **C. KULMIZ**

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: Saarau pod Wrocławiem, założona w r. 1850.
Oddziały fabryk: Mark-Redwitz w Bawarii i Halbstadt
(Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju;
Cegły szamotowe i Dinasowe;
Cegły odporne na działanie kwasów;
Płyty i Rurki.

Roczna reprodukcja około 120 milionów kgr. formowanych
przedmiotów.—Robotników obecnie około 1,500.

Reprezentant na Łódź i okolice:

B. Łoziński, Łódź — Pasz Szulca nr. 3.
Telefon 547. 1843

OGŁOSZENIE.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej podaje do
wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy zapomniane
lub zagubione w obrębie drogi, a nieodebrane do dnia 1-go
września 1912 roku będą przechowywane na st. Łódź-Fabr.
w ciągu 2-ch miesięcy od daty wymienionej, a następnie
na zasadzie Art. 40 i 90 Ustawy Ogólnej dróg Rosyjskich
będą sprzedawane przez publiczną licytację.

Bagaż ze st. Woronież N. 3535, Archangiesk N. 5660,
Granica N. 859, Kokand N. 2486, Koluszki N. 533 i Wła-
dykaukaz N. 967.

Rzeczy zapomniane w obrębie dr. żel. Fabr.-Łódzkiej.
Na st. Koluszki: kalosze i laska. 3305

„KOKOLIN”

5101

Masło z orzechów kokosowych
do gotowania, smażenia i pie-
czenia

Towarz. Akci

Ryskiej Olejarni Parowej
dawn. W-ma Hartmana

Zastępuje w zupełności masło kro-
wie, a jest dużo tańsze. Nadto po-
lecamy i inne wyroby: jak: pokost,
olej liliowy, olej kokosowy, rybi-
nowy, sezamowy do palenia i gartol
Przedstawiciele na Król. Polskie:

KUKSZ & LUEDTKE,
Warszawa, Leszno 27.

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7. — Tel. 170.

Choroby skórne, wene-
ryczne i moczopłciowe.
Godziny przyjęć: panowie od godziny
9-11 r. i od 6-8 po poł., panie od 4-5
po poł.; w niedzielę i święta od g. 8 do
12 rano. 1488r

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczne i moczopłc.
Godziny przyjęć: 10-1 i 6-8
Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna
W niedzielę od 8-1-ej.
Krótka 5, telef. 26-50. 1887

Dr. L. PRYBULSKI

Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), we-
neryczne i moczopłciowe i niemoczopłciowe
Leczenie syphilis EHRlich-HATA
„805-914”

Ul. Południowa № 2, telef. 13-59.
Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w.,
panie od 5-6 po poł. Dla pań osobna
poczekalnia. 242

Dr. med. J. Szwarcwasser

Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Spe-
cjalnie: choroby żołądka, kiszek i prze-
miany materii (cukrowa, podagra, oty-
łość itd.). Niezbędne dla dyagnozy ana-
lizy chemiczne i bakteriologiczne wydzielnia
kroki w laboratorium własnym. Od
11-1 rano i od 5-7^{1/2} po południu. 186